

Diamanter og andre Ædelstene samt endelig Indigo, Elfenben, Cinnober og Lapislazuli. Til Gengæld udførtes fra Middelhavslandene Bly (som i Indien brugtes til Fremstilling af Penge), Kobber, Tin, Vin, Koraller (der benyttedes som Amuletter), Glas og purpurfarvede Tøjer. Da disse Varer ikke helt opvejede de Værdier, der indførtes, gik desuden en Strøm af Penge fra Romerriget til Orienten. Typisk nok stammer de fleste kendte Fund af romerske Guldmønter i Forindien fra dettes Sydvestkyst, hvor netop Peberet hentedes.

3. Kapitel i Mohrs Bog giver en Gennemgang af „Veiene“ mellem Rom og Forindien, såvel Sø- som Landveje. Vi får her at vide, at de berømte romerske Veje, som Forf. delvis kender af Selvsyn, var så som så, navnlig når man kom uden for Italien. De var smalle (1,5—2,5 m brede), ofte bratte og ikke beregnet for Køretøjer. Broer og Viadukter var Romernes egentlige Force. Videre østpå gik Vejen snart gennem Mesopotamien, snart gennem Nordarabien, efter som Forholdet til Partherriget — Roms østlige Nabo — var mere eller mindre fredeligt. Vi får fyldige Oplysninger om mange af de vigtigste Handelscentre: Antiokia, Palmyra, Petra, Seleucia, Gerrha (på Arabiens Østkyst), Hormuz. Et Kort bag i Bogen giver en bekvem Oversigt over Ruterne, som dog langtfra alle kendes med Sikkerhed.

4. Kapitel gør Rede for Romernes Forestillinger om Indien. En moderne Geograf, der ikke har været ganske „up to date“ med nogle Oplysninger om et fremmed Land, kan her hente Trøst. Strabo og Plinius bygger i høj Grad deres Fremstilling af Indien på Megasthenes' da henvend 300 år gamle Værk. Antagelig har der været Købmænd, som gennem personlige Besøg i Indien vidste betydelig bedre Besked end Faggeograferne, men bortset fra „Periplus“ har de ikke efterladt sig literære Spor.

5. Kapitel behandler endelig ret udførligt Silkevejen gennem Centralasien til Kina i dens ældste Periode under Han-Dynastierne (Århundrederne før og efter Kristi Fødsel).

Godt 30 Sider Anmærkninger og Literaturfortegnelse sætter Læseren i Stand til yderligere at forfølge de Problemer, Bogen fremstiller.

C. G. Feilberg.

Aage Krarup Nielsen: Sol over Mexico. 198 S. med Illustrationer og Farvetryk, Gengivelser efter Farveklip af Aztekindianeren Rubalcaba. 8°. København 1937.

Dr. Krarup Nielsen har i denne sin sidst udkomne Bog præsteret en Rejseskildring, der næsten staar Maal med hans første og hidtil uovertrufne Bog, Hvalfangerfærden. Forfatteren har som paa sine

tidligere Rejser med Flid søgt uden for de banede Veje og forskaaet Læseren for en Beskrivelse af de af europæiske og amerikanske Turister fladtraadte Rejseruter. Resultatet foreligger i en Bog, der giver et ganske udmærket Billede af den jævne Mexicaners Liv i Hverdag og af hans Forhold til de mange kirkelige Fester, der sætter et kærkomment Krydderi paa hans Tilværelse. Det er virkelig lykkedes Forfatteren at genskabe den særlige Atmosfære, der præger de mexicanske Byers Markedspladser, med alle deres usandsynlige Farvesammensætninger, det brogede Folkeliv og de højst ejendommelige Lyde og Lugte, man der kommer ud for. Bogens Stil er letflydende, og Fortællingen formløs, maaske med en noget overvældende Brug af Adjektiver, der kan være temmelig stereotype; bl. a. maa det være tilstrækkeligt at faa at vide een Gang, at den mexicanske Golf er „endeløs blaa“ og Urskoven ved Kysten „endeløs grøn“. Dette er dog mindre betydningsfuldt; værre maa det være for den ikke spanskkyndige Læser, at Forfatteren har søgt at sætte ekstra Kolorit paa Fremstillingen ved at anvende et Utal af indfødte og spanske Ord, som han i de færreste Tilfælde giver en Forklaring paa første Gang, de forekommer. Naar der paa S. 36 staar, at Indianeren paa Markedet knap kan tjene til de daglige *tortillas*, er man ilde faren, hvis man ikke er kyndig i Sproget, idet man først paa S. 127 faar at vide, at *tortillas* er noget spiseligt; indtil da kan det for den uindviede Læser lige saa godt være noget, der skal drikkes eller ryges. Endvidere burde Fremmedordene i det mindste være stavet rigtigt, men Accenterne, der dog udgør en vigtig Del af den spanske Ortografi, er drysset ud over dem uden smaalige Hensyn til, om de er kommen paa Plads eller ej.

Fremstillingen er forøvrigt udmærket disponeret. I Begyndelsen er indflettet en kort Beretning om Opdagelseshistorien, der listes smertefrit i Læseren uden Doceren. Derefter følger Beskrivelsen af Turen op til Mexico City, endelig af Hovedstaden selv, og til sidst Fortællingen om Rejsen til de afsides liggende Byer med deres brogede Marker og Fester. I det historiske Afsnit har der ganske vist indsneget sig en kedelig Fejl, idet Forfatteren fortæller, at Erobreren Cortés brændte sine Skibe for at afskære sine Folk fra et eventuelt Tilbagetog, „denne desperate Handling, der er blevet et bevinget Ord gennem Tiderne“. Her er Forfatteren imidlertid kommet paa Vildspor; Udtrykket „at brænde sine Skibe“ stammer ikke fra Cortés' Handling, idet alle de gamle spanske Historikere, først og fremmest Cortés selv, men ogsaa Las Casas, Oviedo, Gómara, for blot at nævne nogle enkelte, fortæller, at Cortés lod sine Skibe bore i Sænk.

Det fylder en med Forbavselse, at mens en Del temmelig ligegyldige Personnavne er nævnte i Bogen, maa Forfatterens udmærkede Hjælpere ved Arrangementet af de forskellige Ekspeditioner nøjes med Benævnelsen „Venner i México“, ganske vist med Tilføjelsen, at de nærer en brændende Interesse for Indianernes gamle Skikke og Kultur, og at de har foretaget Indsamlinger til forskellige europæiske Museer. Det kunde dog interessere Danske, at denne Omtale gælder to charmerende og gæstfri danske Damer i Mexico City, to udmærkede Etnografer, der ved deres venlige Væsen i Forbindelse med en sjælden Takt har opnaaet at knytte Forbindelse med adskillige af de mest utilnærmelige Indianerstammer i México, og bl. a. er Venner med de krigerske Yaquier og Duskammerater med de tilbageholdne og sky Huichol- og Otomiindianere. I Bogen støder man da ogsaa flere Gange paa Billeder, der skyldes Optagelser af den ene af Damerne, hvem ogsaa vort etnografiske Museum har at takke for en værdifuld Forøgelse af de mexicanske Samlinger i 1937.

Alt i alt maa det dog siges, at vor hjemlige, populære Rejselitteratur har faaet en værdifuld Forøgelse i Dr. Krarup Niensens nye Bog.

J. Yde.